

Ds Hanneke Siebert

10 september 2017

Doop van Lucas Hendrik Patricus Rutgers

Ester 9 & 10

Gemeente van Christus

Het had zo'n mooi sprookje kunnen zijn. Een weesmeisje wordt koningin en voorkomt zo de uitroeiing van haar volk. De beramer van de genocide, minister Haman wordt ontmaskerd en aan de hoogste paal gehangen. Eind goed, al goed; en Esther en Ahasveros en Mordechai leefden nog lang en gelukkig.

Maar nee, met de dood en vernedering van Haman is het nog niet afgelopen. Wil het hele verhaal van Esther vandáág nog betekenis hebben, dan kan het verhaal niet eindigen bij de dood van de eenling Haman. Het, op het eerste gehoor, schokkende slot, zet het sprookje van Esther in perspectief.

Haat en bedreiging, de Endlösung, racisme, uitsluiting van een bevolkingsgroep kan niet zomaar even aan de kant gezet worden, maar moet met wortel en tak worden uitgeroeid. De haat tegen het Joodse volk, en veel breder, de haat tegen *iedere* bedreigde volkingsgroep, zal gestopt moeten worden. De wet van Meden en Perzen die de vernietiging van een volk reguleert, zal volledig moeten worden omgekeerd.

U hoorde het goed, in de lezingen; dood en verderf zaaiden de joden onder hun haters. Vijfenzeventig duizend mensen werden gedood, nog eens vijfhonderd, nog eens drie honderd. Dat is schokkend, radicaal, rigoureuus.

Elke week bidden wij hier; verlos ons van het kwaad. Hoe dan; vraag ik u? Hopen we dat het kwaad zich met zachte hand laat bewegen?

© Walder

Haman, de grootvizier, de bedenker van de vernietigingswet, is geen een politicus uit de oer geschiedenis, hij is bij uitstek de verbeelding het kwaad. Agagiet wordt hij genoemd, Amelekiet, Jodenhater; hij is aartsvijand van Israël. De Amelekieten, het volk van Haman, staat symbool voor de meedogenloze macht, een volk dat de zwakken in de rug aanvalt, dat zich laat leiden door haat en afgunst. Haman en zijn volk zijn niet gericht op het welzijn van medemensen, maar enkel op zelfverrijking, op vergroten van macht, eigen gewin.

Door heel de bijbel heen is het telkens *dit* volk dat de humaniteit aanvalt, dat de menselijk solidariteit wil vernietigen. *Dit volk* gaat in tegen álle saamhorigheid, wederzijdse, broederlijke verantwoordelijkheid, gaat in tegen die geboden van God die vredevol samenleven mogelijk maakt. Daarom, juist dáárom is de ondergang en dood van alleen Haman niet voldoende. Het gif van de haat aan alles wat anders, vreemd en onbekend is, is met de dood van één man nog niet uitgewerkt. Daar is een radicale ommekeer voor nodig.

Opvallend genoeg wordt tot drie keer toe vermeld, dat de joden met geen vinger de bezittingen van hun belagers aanraken. Er is geen sprake van plunderingen, er is geen wraak.

"We refuse to be enemies" We weigeren vijanden te zijn! Een spontane foto-actie van joden en Arabieren in Israël ging in de zomer van 2014 viraal het wereldwijde web over. Wát er ook gebeurt in onze stad Jeruzalem, in ons land Israël; wij weigeren vijanden te zijn.

Wat onze regeringen ook bedenken aan beperkende, vernietigende, onmenselijke maatregelen, wij weigeren vijanden van onze landgenoten te zijn.

Want, vóór je het doorhebt, gaat die vernietigingsdrang van Amelek ook in jou zitten. Ga jij met eenzelfde haat jouw haters te lijf. Bejegen je met eenzelfde minachting wie jou minachten.

Met geen vinger raakten zij de bezittingen van hun belagers aan, ze strekten hun hand niet uit naar de buit. Gerechtigheid zal geschieden, jazeker, kwaad zal worden vernietigd, met grof geweld wellicht, maar bij deze gerechtigheid hoort geen wraak of genoegdoening.

Vele verzen worden tenslotte gewijd aan de instelling van het vreugdefeest Poerim. Wanneer wij in het voorjaar carnaval vieren, vieren de joden Poerim. Het is een uitbundig feest met veel drank, veel eten, met verkleedpartijen, met ratels, met koekjes; gebakken hamansoren (en wie goed ruikt, kan zo dadelijk de koekjes die de kinderdienst bakt ruiken).

Zeer zorgvuldig wordt beschreven hoe en wanneer Poerim gevierd moet worden. De gehele Esterrol wordt gelezen, en je mag zoveel drinken dat je het verschil niet meer weet tussen “vervloekt is Haman” en “gezegend is Mordechai”.

Maar vooral ook wordt benadrukt dát het gevierd moet worden. Elk jaar weer, door elke generatie, in elke familie.

Met Poerim vieren de joden dat ze rust krijgen. Dat ze rust krijgen en niet meer door hun vijanden werden bedreigd. Let wel, en lees het anders thuis nog eens na, ze vieren *niet* de overwinning, ze bejubelen *niet* de dood van hun vijanden. Nee, er wordt gevierd dat ze niet

meer telkens over hun schouder hoeven te kijken naar wie achter hen loopt. Dat ze niet bang hoeven te zijn voor een demonstratie van patriottische in hun stad. Dat ze hand in hand over straat kunnen lopen. Dat ze hun religieuze identiteit niet hoeven te verstoppen. Vrij van álle haat.

En daarmee is het een messiaans feest. Een feest van verlangen. Een feest dat vooruitgrijpt naar hoe het ooit zal zijn! Een feest dat je *verplicht* bent om te vieren!

Het feest dat een verlangen verwoordt van mensen die definitief verlost willen worden van de afkeer en afgunst. Van de angst. Een verlangen naar een bevrijding, naar vrijheid, naar een land van menselijkheid, waar Lucas en Esther en Mirjam en Micha vrij en zonder haat zullen opgroeien.

Het is een feest van bemoediging; ééns zal de Agagiet hangen en Mordekai geëerd. Eén mens, één meisje, een koningin, een timmermanszoon, iemand als jij en ik zal opstaan en een ommekeer teweegbrengen in het lot van mensen.

En zo is het slot van het sprookje van Ester is als een visioen waarin de grote dag beschreven wordt. Alle vijanden worden op één dag verslagen, en de volgende dag zal als een Bevrijdingsdag gevierd worden met feestmaal en vreugde. En er zal rust zijn en vrede.

En zo *is* het verhaal van Ester toch een schitterend sprookje. Want zó, verlost van het kwaad, leefden ze nog lang en gelukkig. Amen